

בבית המשפט העליון

בש"פ 7525/18

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

המערערת: פלונית

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטת כב' הרשמת ש' עבדיאן מיום 23.10.2018
בבש"פ 7235/18

בשם המערערת: בעצמה

פסק-דין

ערעור על החלטת כב' הרשמת ש' עבדיאן מיום 23.10.2018 בבש"פ 7235/18, במסגרתה נדחתה בקשת המערערת למינוי סניגור על ידי בית המשפט תוך מימון שכר טרחתו לפי סעיף 19 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החסד"פ).

1. נגד המערערת ושני נאשמים נוספים הוגש ביום 6.4.2017 כתב אישום לבית המשפט המחוזי המייחס לה בין היתר עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, סחיטה באיומים, הטרדה מינית, פגיעה בפרטיות, זיוף בנסיבות מחמירות, זילות בית המשפט, העלבת עובד ציבור, עבירות מחשב, איסור פרסום, לשון הרע והתחזות (כתב אישום מתוקן הוגש ביום 15.10.2017). ביום 26.10.2017 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרה של המערערת עד תום ההליכים לאחר שנקבע כי היא מסכימה לקיומן של ראיות לכאורה נגדה. מאז הוארך מעצרה של המערערת מעת לעת (ראו: בש"פ

5005/18 ; בש"פ 2525/18 ; בש"פ 4105/17). במשך כל ההליכים יוצגה המערערת על ידי הסניגוריה הציבורית.

ביום 9.10.2018 הוּאָרַךְ מעצרה של העוררת פעם נוספת ב-150 ימים או עד למתן פסק דין בהליך העיקרי, לפי המוקדם מבניהם (בש"פ 6589/18). יצוין, כי בהליך זה ייצגה המערערת את עצמה.

2. ביום 23.8.2018 הגישה המערערת לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר בהחלטתו מיום 26.10.2017 להורות על מעצרה עד תום ההליכים. במסגרת הבקשה לעיון חוזר עתרה המערערת לאפשר לה לחזור מהסכמתה בדבר קיומן של ראיות לכאורה נגדה ולחלופין לקבוע כי קיימת חולשה משמעותית באיכותן של הראיות לכאורה וכי הן אינן מקימות עילת מעצר.

3. הסניגוריה הציבורית, אשר ייצגה את המערערת באותה שעה, הודיעה לבית המשפט המחוזי כי הבקשה לעיון חוזר הוגשה ללא הסכמתה וכי אין טעם בייצוגה של המערערת על ידי הסניגוריה במסגרת הבקשה. ביום 18.9.2018 הורה בית המשפט המחוזי על שחרורה של הסניגוריה הציבורית מייצוגה של המערערת במסגרת הבקשה לעיון חוזר.

4. בהמשך לכך, ביום 3.10.2018 דחה בית המשפט המחוזי את בקשת המערערת לעיון חוזר בהחלטתו על מעצרה (מ"ת 17-04-14280, כב' השופט א' הימן).

5. נגד החלטתו של בית המשפט המחוזי הגישה המערערת ערר. כמו כן, היא הגישה בקשה למינויו של עו"ד יוסי נקר לייצגה בהליך ולתשלום שכרו מקופת המדינה, בהתאם לסעיף 19 לחסד"פ. במסגרת הבקשה העלתה המערערת טענות שונות באשר לאופן ייצוגה על ידי הסניגוריה הציבורית. הן הסניגוריה הציבורית והן המשיבה התנגדו לבקשה.

6. לאחר קיום דיון ושמיעת הצדדים לפנייה, דחתה הרשמת את הבקשה. במסגרת החלטתה דנה הרשמת ביחס הקיים בין סעיף 15 לחסד"פ, הקובע כי מינוי סניגור על ידי בית המשפט יהיה לפי הוראות חוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995 (להלן: חוק הסניגוריה הציבורית), לבין סעיף 19 לחסד"פ, המקנה לבית המשפט סמכות להורות, במקרים חריגים, על פסיקת הוצאות הגנה שוטפות של נאשם וכן מסמיך את

בית המשפט לפסוק את שכר טרחתו של סניגור שמונה על-ידו. בסופו של דבר, ציינה הרשמת כי אינה נדרשת להכריע בסוגיה זו במסגרת הבקשה, שכן אפילו אם ניתן למנות, במקרים חריגים, סניגור חיצוני מכוח סעיף 19 לחסד"פ, המקרה דנא אינו נמנה על מקרים חריגים אלה. בין היתר ציינה הרשמת כי סיכויי הערר שהגישה המערערת אינם גבוהים, נוכח הסכמתה לקיומן של ראיות לכאורה נגדה. מעבר לכך, ציינה הרשמת כי לא מצאה ממש בטענותיה של המערערת נגד ייצוגה על ידי הסניגוריה הציבורית במסגרת ההליך שהתנהל בבית המשפט המחוזי או על פגיעה בזכויותיה הדיוניות. על כן נדחתה בקשת המערערת למנות את עו"ד יוסי נקר לבא-כוחה במסגרת הערר ולשלם את שכרו מקופת המדינה. כמו כן, הורתה הרשמת כי נציג הסניגוריה הציבורית יהיה נוכח בדיון שיתקיים בערר.

מכאן הערעור שלפני, במסגרתו מעלה המערערת ק"נ טעמים כלפי הסניגוריה הציבורית ובכלל זה "המונופול" שלה על "פלח השוק" של נאשמים חסרי אמצעים.

7. דינו של הערעור להידחות, אף מבלי להזדקק לעמדת המשיבה.

8. אפתח ואציין כי אין להלום את טענותיה של המערערת כלפי הסניגוריה הציבורית. כפי שצוין בעבר, בשנת 1995 נפל דבר במדינת ישראל עת נחקק חוק הסניגוריה הציבורית (ראו: ע"פ 8512/14 קומשין נ' מדינת ישראל, פסקה ג (18.7.2016)). חקיקתו של חוק זה הביאה לחיזוק הזכות לייצוג הולם, שהיא חלק מהזכות להליך הוגן, וביטאה הכרה בחשיבותה כזכות יסודית ומרכזית בשיטתנו המשפטית. חוק הסניגוריה הציבורית אף הגביר את השוויון בין נאשמים (ראו למשל: ע"פ 7335/05 הסניגוריה הציבורית, מחוז נצרת והצפון נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(2) 346, 354 (2005)).

9. מאז ועד היום מייצגת הסניגוריה נאמנה נאשמים רבים שידם אינה משגת שכירת ייצוג משפטי, הן באמצעות עורכי הדין מהסניגוריה הציבורית והן באמצעות עורכי דין חיצוניים. לצד תפקיד חשוב זה, פועלת הסניגוריה הציבורית גם במישור המדיניות לשיפור זכויותיהם של חשודים בפלילים, הן באמצעות השתתפות בהליכי חקיקה והן באמצעות התייצבות בהליכים כ"ידידת בית המשפט" (ראו למשל: מ"ח 7929/96 קוזלי נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(1) 529 (1999)). אמנם, אין בתפקידים חשובים אלה כדי לפטור את הסניגוריה מביקורת, אך ביקורת זו צריך שתהא מבוססת.

10. בענייננו ולגופו של עניין, לא מצאתי ממש בטענותיה של המערערת נגד החלטת הרשמת. מבלי להידרש ליחס בין סעיף 15 לסעיף 19 לחסד"פ ולסיכויי הערר, כפי שעולה מהתרשמותו של בית המשפט המחוזי, המערערת יוצגה נאמנה על ידי הסניגוריה הציבורית במסגרת ההליכים המתנהלים בעניינה. במסגרת ההליך שהתקיים לפני הרשמת ובמסגרת הערעור דנא לא הציגה המערערת כל ראיה לכך שנפל פגם כלשהו בייצוגה על ידי הסניגוריה. יתר על כן, קשה ליישב את העובדה שלמערערת מונו לאחרונה שתי סניגוריות מטעם הסניגוריה הציבורית לייצוגה במסגרת ההליך העיקרי, עם טענותיה הגורפות נגד הסניגוריה הציבורית ואופן ייצוגה. לפיכך, לא מצאתי כל מקום להתערב בהחלטת הרשמת, שלא להיעתר לבקשת המערערת למנות לה סניגור חיצוני במימון המדינה.

הערעור נדחה אפוא.

ניתן היום, כ"ג בחשון התשע"ט (1.11.2018).

ש ו פ ט